

SĂMĂNĂTORUL

Redactor responsabil:
Dr. ENEA POPA
Redacția: Cal. Mihalu Vițeazul.
Administrația: Str. Gh. Coșbuc, 34.

FOAIE CULTURALĂ-POLITICĂ

Apare săptămânal sub conducerea unui comitet

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe anul întreg 100 Lei
Pe jumătate an 50 Lei
Pe trei luni 25 Lei

ALCOOLISMUL

Un rău mare, o otravă îngrozitoare, care pustiește an de an mii de vieți omenesti, este alcoolismul, adică beuturile spirtoase, folosite în măsură așa de mare de populația românească dela sate.

Patima beuturii este prea lăfșită între români. Nu e vorba aici de prilejuri mai rari când omul se veseleşte, ci de patima aceea urâtă de-a bea zilnic până nu mai simți că ești om, ci te apropii mai mult de un animal.

Statisticile ne arată ce număr mare de cărciumi avem noi în satele românești. Avem cu mult mai multe cărciumi decât admite legea. Legea admite, ca tot la 500 locuitori să fie o cărciumă, iar noi avem la 125 locuitori una, adică de patru ori mai multe decât admite legea.

În cele mai multe sate cărciumile sunt în mâini streine, mai puțin în mâini românești. Am putut constata în multe rânduri cum cărciumarii streini, și după ei și unii dintre români, întrețin și încurajează patima de beutură a țaranului. Bine'nțele cărciumarii trag câștiguri cât se poate de mari din această patimă urâtă a țaranului. Cărciumarii se îmbogățesc (sunt între ei și oameni cinstiți), iar țărănimea sărăcește, sărăcia o ține în cea mai neagră mizerie și neștiință, iar neștiința aduce pe capul ei toate relele și năcazurile.

Și cine a văzut ce bea românul, când și cum bea, nu poate să nu se întristeze și să nu se gândească cu groază la viitorul poporului român, la rădăcina căruia rod atâtea patimi, fără ca cineva să ia măsuri de îndreptare. Se știe, că românul bea la botez, bea la nuntă, la priveghiu, bea de voie bună, de supărare, de flămând, de sătul. Ori când află prilej de beut. Și ce e mai rău, românul bea tot cam rachiu și încă rachiurile cele mai otrăvitoare.

Românii de regulă se nutresc cam slab și din această pricină

și beutura e mai primejdioasă pentru sănătatea lor. Deaceia vedem așa de mulți țărani români amărâți ca vai de ei. Omul se mai veseleşte câte odată și nu de aceasta e vorba aici, ci de patima aceea rea de-a bea zilnic până omul își pierde mintea și-și uită de datoriile sale devenind asemănător unui animal.

Sporul cărciumilor la sate sporște patima alcoolismului și aceasta aduce mizeria și ruina populației noastre dela sate.

Pentru lecuirea acestei grozave patimi, care roade ca un vierme la temelie neamului nostru, trebuie să se ia măsuri de îndreptare. Statul, în primul rând, nu trebuie să mai autorizeze deschiderea nici unei cărciumi, ba trebuie chiar să reducă simțitor numărul cărciumilor existente și a fabricilor de spirt, căci prin toate acestea se pregătește pieirea neamului nostru. În al doilea rând este nevoie de o propagandă bine organizată pentru combaterea alcoolismului. Preoții și învățătorii dela sate au o frumoasă misiune în această direcție, combatând prin conferințe cât de dese această plagă, care an de an macină atâtea vieți omenesti.

I. Poiană.

Noul Senat

Adunarea care ar trebui să exercite, cu înțelepciune, controlul ei asupra lucrărilor „tinerei” Camerei a fost alcătuită de guvernul Averescu în condiții de simplă și nerușinată hoție.

Nu s'a cruțat nimic din știința celor mai rafinați găinari pentru a fabrica această lăță unelă de cărmuire.

Arestarea candidaților a fost pentru întâia oară introdusă în România fără cel mai mic respect pentru dreptul cel mai elementar. Bătăușii străjuiau marșial la intrarea localurilor de vot. Pachetele de buletine se treceau și pe ferestri tovarășilor. Până și sentinelele strecurau indemnul de a vota pe „generalul”.

Și peste câteva zile acești aleși vor fi trecuți în revistă de Rege și vor avea sfruntarea să-i prezinte o adresă omagială în numele țerii...

(Neamul Rom.)

N. Iorga.

Morți și răniți

La Ruși, județul Hunedoara, doi țărani români au fost împușcați de jandarmi români, iar alți țărani au fost răniți cu prilejul alegerilor județene.

Au fost uciși cei doi țărani pe când mergeau spre secția de votare dela Ruși, ca acolo să-și dea votul. Mergeau bleșii oameni, în cete mai numeroase, ca să se folosească de dreptul de vot dat prin lege și să-și împlinească datoria de-a vota, datorie la care-i obligă tot legea sub greutatea pedepsei.

Și fiindcă suntem în România mare înfăptuită prin jertfa de sânge a poporului român, acest popor credea că în această Românie poate merge și el la vot în cete mai numeroase, cu în-suflețire, întonând cântece, chiar dacă nu este hotărât să voteze cu partidul averescan care, întâmplător, este la cărma țării. O credeau aceasta mai ales țăranii dela Hunedoara, cari și-au oțelit conștiința națională în lupte grele încă sub regimul unguresc. Dar lor, țărănilor români, nu li s'a îngăduit să meargă la votare cum le dicta conștiința lor.

Văzând guvernul dlui poet Goga, că românii din județul Hunedoara la alegerile de deputați și senatori au votat — 40.000 de români — listele partidului național, a încercat să-i oprească dela votare la alegerile pentru consiliile județene. Le-a căutat cap de acuză ca să-i oprească dela votare și l-au aflat. Văzând cum merg la vot comune întregi, jandarmii, la poruncă din locuri mai înalte, au încercat să-i oprească dela vot, sub motiv că țăranii români sunt gata de răscoală. Vasăzică ungurilor și sașilor li s'a îngăduit să meargă la votare cu drapel unguresc și săsesc și cu muzica în fruncea cormunelor cari veneau la vot, iar românii, în țara pentru care și ei au sângerat, li s'a suprimat acest drept, căci așa a poruncit poetul pătimirii noastre de eri.

Ce nemernicie! Pe vremea ungurească alegători români au fost împușcați de jandarmii unguri din față. Astăzi, în România mare, alegători români sunt împușcați de jandarmi români dela spate. Sângele acestor bieți țărani, împușcați la ordinul unor criminali, roșește pământul Ardealului și ne cerne sufletul într'un vâl de doliu și de mahnire sufletească. Căci, orice ar fi săvârșit acei țărani în năzuința lor de-a ajunge să-și exercite dreptul de vot, armele menite să apere țara de dușmani nu trebuiau să se descarce în piepturile acestor oameni, după cari plâng văduve și copii și a căror moarte ne umple sufletele de durere, mahnire și jale.

Sângele acestor morți și lacrimile văduvelor și ale copiilor rămași orfani, vor apăsa totdeauna ca o piatră grea conștiința acelor cari au săvârșit această crimă.

Pe vremuri dl Goga îndemna pe românii ardeleni la revoltă împotriva sălbătăciilor guvernelor maghiare. Azi, sub cărmuirea poetului Goga, se ucid țărani români, cari n'au altă vină, de cât că au vrofit să voteze cu partidul național și nu cu cel averescan.

Iată crima grozavă săvârșită de acești țărani! Iată rezultatele urgiei electorale deslănțuite asupra țării de dl Goga, ca să asigure guvernului majorității! Iată cum încă și pentru timpurile de acum se mai potrivesc, vai, vai, cuvintele istoricului Barițiu: „în această țară carnea de român a fost totdeauna foarte efină”. Cei doi țărani români au căzut pentru biruința dreptății, legalității și libertății adevărate. Sângele lor a stropit o credință, care odată și odată va trebui să biruiască.

Zicem și noi, acum, cu dl P. Șeicaru: „Numai doi au căzut e poate singura și trista consolare a sufletului românesc dominat de tragica îngrijorare a zilei de mâine.

Să-i ierte Dzeu pe cei doi țărani români, ce au căzut sub lovitura ucigașe a celor doi jandarmi români, și să pedepsească pe cei ce poartă vina sângelui nevinovat căzut în comuna Ruși, județul Hunedoara”.

Enea Popa.

Alegerile dela 23 Iunie

Miercuri în 23 Iunie au loc alegerile de senatori ai consiliilor comunale. Au drept de vot toți consilierii aleși ai consiliilor comunale urbane și rurale, și ai consiliilor județene câte unul de fiecare județ.

Candidatul partidului național este dl Dr. ADRIAN POPESCU, avocat în Tg. Mureș, fost prefect al acestui județ și deputat în legislatura trecută. Dl Dr. ADRIAN POPESCU e cunoscut în județ ca un om de cinste, cunosător al lipsurilor comunelor noastre și bun luptător pentru nevoile populației.

Așa fiind consiliile comunale urbane și rurale sunt unite în părerea, că la alegerea de Miercuri votează lista partidului național pe care e dl Dr. ADRIAN POPESCU. Pe unde numai am stat de vorbă cu consilieri comunali, am putut constata cu bucurie, că toți

„Crema Fantasia”

este neîntrecută, după a cărei întrebuintare pielea devine fină, catifelată, dispar toate necurățele feței. Se poate comanda și prin poștă dela

Depozit pentru REGHIN și Jur la Farmacia NEAGOS Tg.-Mureș Telefon 130 Farmacia MERA

sunt pentru candidatul partidului național și nici nu vreau să știu de candidații celorlalte partide.

Semnul listei noastre este cercul O

Convocare

Onorabilii membri ai Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român sunt rugați a participa la

adunarea generală ordinară

a despărțământului Reghin, ce se va ținea **Joi, la 24 Iunie 1926, orele 12 a. m.**, în sala festivă a primăriei orașului cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea adunării.
2. Raportul secretarului.
3. Raportul casarului.
4. Alegerea comisiei pentru verificarea gestiunii.
5. Chestiunea reorganizării despărțământului.
6. Eventuale propuneri.

Reghin, la 9 Iunie 1926.

Dr. Eugen Nicoară, președinte.

Gheorghe Malor, secretar.

Știri mărunte.

Rugăm cu toată stăruința pe dnii abonați să ne trimită costul abonamentului.

Moartea scriitorului Leon Donici.

La Paris a încetat din viață, în cea mai neagră mizerie, marele scriitor basarabean Leon Donici. A fost un scriitor și gazetar de mare talent. Talentul său mare l-a pus în slujba țării pe care a iubit-o așa de mult. În timpul din urmă Donici s'a dus la Paris unde a organizat „Cercul basarabenilor români”, menit a combate acțiunea societății basarabenilor bolșevici împotriva alipirii Basarabiei la patria mamă.

E o rușine pentru țara noastră, că un scriitor așa de mare ca Donici nu s'a bucurat de nici un ajutor din partea statului român, pentru susținerea propagandei și a luptei, ce cu atâta talent și însfășire o ducea în capitala Franței spre cel mai mare bine al României, ci a fost lăsat să moară în cea mai neagră mizerie ca cel din urmă vagabond. Și, Doamne, câți bani nu se cheltuiesc în țara noastră pe lux și alte nimicuri, iar ceice muncesc și-și jertfesc viața în muncă pentru binele țării sunt lăsați să moară de foame ca cei din urmă cerșetori. Ce mare rușine a zilelor noastre!

Osemintele scriitorului Leon Donici, la dorința lui, vor fi aduse în Basarabia spre a fi așezate acolo spre veșnică odihnă.

Rtispă. Foile scriu, că pentru chipul dlui Averescu pus pe piepturile a legătorilor săi s'au cheltuit din banii țării nu mai puțin decât *6 milioane lei*. Sărmană țară!

„Tribuna nouă” din Arad scrie cu durere, cum dl ministru român Goldiș trecea la alegeri prin satele ungurești între 2 șiruri de steaguri cu culoarea maghiară și era primit cu marșul revoluționar al lui Rákoczy.

(Bravo președinte al „Astrei” pentru cultura poporului român!).

Di C. Bucșan, secretarul general și cumnatul dlui Goga, în Secuime (la Székely-Udvarhely, adică Târgul Secuilor) s'a dus în marș triumfal sub steagul unguresc, pe care șeful de siguranță i-l oprise, iar dl secretar general, ca domn mai mare decât șeful, a lăsat să-l scoată iarăși ungruii.

(Și să mai zici, că nu suntem în România! Și s'ar spune că dl Bucșan averescanul e „partidul poporului”. Altfel de suflet știm, că are poporul nostru!).

Prefectul Titu Doros dela Maramureș într-o scrisoare (trimisă preotului-profesor Pilcz Ede, președinte al Ungurilor și publicată întreagă în „Patria” dela 11 Iunie) scrie așa: „V'a reușit să chemați la viață partidul maghiar din Maramureș, care în lipsă de organizație, putea cădea ușor pradă altor partide. Doresc din inimă, ca partidul să unească pe toți ungruii.”

(Ați auzit, frați Români? Aștia ni-s prefectii dlui Goga-Averescu!).

Gazeta săsească din Sibiu „Tagblatt” scrie la 30 Maiu 1926 așa: „Partidul național a dovedit prin fapte, că grupul Goldiș n'a adus destrămarea partidului. Aderenții săi au scăzut poate ceva, ca număr, dar a rămas; tare ca consolidare (întărire) internă de partid.

Țăranul român ardelean s'a arătat în aceste alegeri într-o formă și într-o lumină, cari i-i fac toată cinstea. Pe lângă toată atragerea, ce o are puterea guvernului pentru un om simplu, el și-a păstrat credința față de vechiul său partid. Aceasta e o dovadă a credinței și convingerii, care înseamnă pentru toată țara o comoară prețioasă.”

(Auziți Români ce zic străinii de noi, nu ministrul român Groza!...)

Hatmanul ucrainean Petliura omorât. Un giuvaergiu cu numele Samuel, din Smolensk, a asasinat la Paris pe hatmanul ucrainean Petliura. Hatmanul Petliura a fost un mare luptător pentru independența Ucrainei, la care independență, însă, n'a putut ajunge această țărișoară.

† **Elena V. Neagoș**, fiica dlui Dr. Petru Neagoș, fost medic de circumscripție în Deda, a încetat din viață după lungi și grele suferințe. Inmormântarea a avut loc Duminică în 13 Iunie, ora 6 p. m., în cimitirul de lângă biserica română unită din Reghin.

Trimitem mult îndureratei și încercatei familii cele mai sincere condoleanțe și rugăm și noi pe bunul Dzeu să le dea mângâiere deplină și putere ca să poată suporta și această nouă lovitură.

Pe defunctă bunul Dzeu s'o odihnească în pace.

Camera de Comerț și Industrie din Tg. Mureș a convocat adunarea generală pentru ziua de 2 Iulie ora 11 a. m. fiind la ordinea zilei: Raportul comitetului de supraveghere despre mersul afacerilor de pe exercițiul 1925. La caz că în ziua numită nu vor fi prezenți majoritatea absolută a membrilor, adunarea se va ține în ziua următoare la aceeași oră, fără considerare la numărul celor prezenți.

Pentru Dnii avocați. Rugăm pe dnii avocați cari au de dat spre publicare publicații de licitație, să le trimită la foale totdeauna cel mai târziu până luni seara. Administrația.

No. 1586 exec. 1925.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștință publică în senzul legii art. LX din 1881 § 102 respective XLI din 1908 § 19 cumcă lucrurile următoare: 1 vacă, care în urma decizului No. 2135 din anul 1924 al Judecătoriei de ocol din Reghin s'au executat în 25 Aug. 1925 în favorul executorului Federala Reg. „Ogorul” repr. prin adv. Dr. A. Ceușianu împotriva executorului locuitor din comuna Aluniș pentru încassarea capitalului de 30000 Lei și acces. prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 6000 Lei, se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni, în baza decizului No. G. 9621—925 al judecătoriei de ocol din Reghin se fixează termenul pe 7 Iulie anul 1926 la orele 9 a. m. în comuna Aluniș și toți cari au voie de a cumpăra sunt invitați prin acest edict cu observarea aceia, că lucrurile sus amintite vor fi vândute în senzul legii XL din 1881 § 107 și 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în senzul articolului LX din 1881 § 102.

Dat în Reghin, la 9 Iunie 1926.

Ghelan, portărel.

No. G. 338 exec. 1926.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștință publică în senzul legii art. LX din 1881 § 102 respective XLI din 1908 § 19 cumcă lucrurile următoare: 1 vacă, care în urma decizului No. 10895 din anul 1924 al judecătoriei de ocol din Reghin s'au executat în 2 Ianuarie 1926 în favorul executorului Maior Gheorghe repr. prin avocat Dr. Alexandru Ceușianu împotriva executorului locuitor din comuna Aluniș pentru încassarea capitalului de 300 Lei și acces. prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 6000 Lei se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni, în baza decizului No. G. 338—1926 al judecătoriei de ocol din Reghin se fixează termenul pe 7 Iulie anul 1926 la orele 9 a. m. în comuna Aluniș și toți cari au voie de a cumpăra sunt invitați prin acest edict cu observarea aceia, că lucrurile susamintite vor fi vândute în senzul legii XL din 1881 § 107 și 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în senzul articolului LX din 1881 § 102.

Dat în Reghin la 9 Iunie 1926.

Ghelan, portărel.

No. G. 11093 exec. 1925.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștință publică în senzul legii articolul LX din 1881 § 102 respective XLI din 1908 § 19 cumcă lucrurile următoare: 4 vaci etc., care în urma decizului No. 4989 din anul 1921 al judecătoriei de ocol din Reghin s'au executat în 1 Oct. 1925 în favorul executorului Moldovan Dumitru a Zaharie reprezentat prin avocat Dr. Iuliu Vékony împotriva executorului locuitor din comuna Jabenija pentru încassarea capitalului de 8021 lei și acces. prin exec. de acoperire și cari s'au prețuit în 44200 lei se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni, în baza decizului No. G. 11093—925 al judecătoriei de ocol din Reghin se fixează termenul pe 3 Iulie anul 1926 la orele 4 p. m. în comuna Jabenija și toți cari au voie de a cumpăra sunt invitați prin acest edict cu observarea aceia, că lucrurile sus amintite vor fi vândute în senzul legii XL din 1881 § 107 și 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în senzul articolului LX din 1881 § 102.

Dat în Reghin la 1 Iunie 1926.

Ghelan, portărel.

SIRPINOLUL SIRPINOLUL SIRPINOLUL

este cel mai bun medicament în contra boalelor de plămâni, așa ca tusa, tusa convulsivă (măgărească), asthmă și pentru tuberculozic. — Se află la

Farmacia V. MERA
REGHINUL-SĂSESC

Ori ce mâncărime de piele, râte etc. dispăre în decurs de 3 zile întrebându-l alifia

„SCABIOSAN“

preparatul farmacistului

Neagoș Tg. Mureș

Să poate comanda direct sau la farmacia

Mera Reghin

Cereti

VINUL de CHINA FERUGINOS

Cel mai bun leac pentru cei slăbiți și fără poftă de mâncare
Preparatul farmacistului NEAGOS
Tg. Mureș.

Se poate comanda direct. Depozitul la **Farmacia V. MERA**

Citiți și răspândiți „Sămănătorul“

CERTIFICATE SCOLARE

executate după cel mai nou ordin se găsesc la

„**Librăria Nouă**”
REGHIN

INSERATE

se primesc și la Tipografia „**Librăria Nouă**”
Reghinul-săsesc.

Cărti de lucru

pentru lucrătorii calificați și muncitorii din fabrici — cu extrasul din legea referitoare la industrii și meseri, se găsesc de vânzare la

Libr. Nouă Reghin